

Danske reformationssalmer

MELODIER OG TEKSTER 1529-1573

Christian 3.s danske Bibel

Luk 1

[917]

S. Luce Euangelium.

I.

[Illustration]

EFterdi mange haffue tagit sig faare / at beskicke den Tale om de Gerninger / som ere skede iblant oss / som de det haffue giffuit oss / der det aff begyndelsen haffue seet / oc veret Ordens Tienere / Da haffuer ieg anseet det for gaat / effter ieg haffuer vdsputt alting aff begyndelsen / At scriffue alting skickelige til dig / min gode Theophile / met flid / Paa det du kant haffue viss grund paa den Lærdom / i huilcken du est vnderuist.

J Herodis Judee Kongis tid / vaar en Prest aff Abia skiffte / ved naffn Zacharias / oc hans Hustru aff Aarons dötter / som hed Elizabeth. Oc de vaare baade sammen fromme faar Gud / oc ginge wstraffelige i alle HERRENS Bud oc Skickelser / oc de haffde inted Barn / Thi Elizabet vaar wfructsommelig / oc de vaare baade vel alderne.

Oc det begaff sig / der hand gjorde Preste embedet faar Gud / i sin Skifftis tid / effter Prestedommens seduane / oc det falt hannem til / at giffue Røgelse / da gick hand i "HERRENS Tempel / Oc al Folckens mangfoldighed / vaar vden faare oc bad / i Røgelsens tid.

Oc HERRENS Engel obenbaredis faar hannem / oc stod ved den høyre haand hoss Røgalteret. Oc som Zacharias saa hannem / forferdedis hand / oc hannem kom en redzel paa. Men Engelen sagde til hannem / Frøcte dig icke Zacharia / Thi din Bøn er bønheard. **918** | din Hustru Elizabeth skal føde dig en Søn / hans naffn skalt du kalde Johannes / oc du skalt haffue glæde oc frygd aff hannem / Oc mange skulle glædis i hans Fødzal. Thi hand skal vere stor faar HERREN / Vin oc sterck Drick skal hand icke dricke. Oc hand skal end opfyldis i Moders liff met den hellig Aand / Oc hand skal omuende mange Børn aff Israel til Gud de ris HEREE. Oc hand skal gaa frem faar Hannem / i Elie aand oc krafft / at omuende Fedrenis hierter til børnene / oc de Vantro til de Retferdigis snildhed / at beskicke HERREN it berid Folck.

Oc Zacharias sagde til Engelen / Huor paa skal ieg det kunde kende? Thi ieg er gammel / oc min Hustru er alderne. Engelen suarede / oc sagde til hannem / Jeg er Gabriel / som staa faar Gud / oc er vdsent at tale met dig / at ieg skulde forkynde dig saadant. Oc see / Du skalt bliffue dum / oc icke kunde tale / indtil den dag / at dette skal ske / Fordi at du trode icke mine ord / huilcke der skulle fuldkommis i deris tid.

Oc Folcket biede effter Zacharias / oc forundrede dem / at hand tøffuede saa lenge i Templen. Oc der hand gick vd / kunde hand icke tale met dem. Oc de merckte / at hand haffde seet en Syn i Templen. Oc hand nickede at dem / oc bleff dum. Oc det begaff sig / der hans Embedis tid vaar vde / da gick hand hiem i sit huss. Oc effter de dage bleff hans Hustru Elizabeth fructsommelig / oc hun skiulte sig fem maanede / oc sagde / Saa haffuer HERREN giort mod mig / i de dage / der hand ansaa mig / At hand skulde tage min blusel fra mig iblant Mennisken.

Oc i den siette maanet / bleff Gabriel Engel send aff Gud / til en Stad i Galilea / som heder Nazareth / Til en Jomfru / som vaar troloffuit en Mand / ved naffn Joseph / aff Daudz Huss / oc Jomfruen hed Maria. Oc Engelen kom ind til hende / oc sagde / Hil vere du Liffsalige / HERREN er met dig / du Velsignede iblant Quinderne.

Oc der hun saa hannem / forferdedis hun offuer hans tale / oc tenckte / huilcken en hilsen er det? Oc Engelen sagde til hende / Frøcte dig icke Maria / Du haffuer fundet naade hoss Gud. See / du skalt vndfange i Liffuit / oc føde en Søn / hans Naffn skalt du kalde Jhesus. Hand skal bliffue stor oc kaldis den Høystis Søn. Oc Gud HERREN skal giffue hannem Daudz sin Faders stoel / oc hand skal vere en Konge offuer Jacobs Huss euindelige / oc der skal icke vere ende paa hans Kongerige.

Da sagde Maria til Engelen / Huorledis skal det gaa til? effterdi ieg ved aff ingen Mand. Engelen suarede / oc sagde til hende / Den hellige Aand skal komme offuer dig / oc den Høystis krafft skal offuerskugge dig. Der faare ocsaa det Hellige / som skal fødis aff dig /

skal kaldis Guds Søn. Oc see / Elizabeth din Fencke / er oc fructsommelig met en Søn / i hendis Allerdøm / oc hun gaar nu i den siette maanet / som er i røcte / at hun er wfructsommelig / Thi hoss Gud er ingen ting wmuelig. Oc Maria sagde / See / Jeg er HERRENS Tienerinde / mig ske lige som du haffuer sagd. Oc Engelen skildis fra hende.

Oc Maria stod op i de dage / oc gick hastelige paa Biergene / til Jude Stad / oc kom i Zacharias Huss / oc hilsede Elizabeth. Oc det begaff sig / der Elizabeth hørde Marie hilsen / da rørde Barnet sig i hendis liff. Oc Elizabeth bleff opfyldt met den hellige Aand / oc robte høyt / oc sagde / Velsignet est du iblant Quinderne / oc velsignet er din Liffuis Fruct. Oc hueden kommer mig det / at min HERRJS Moder kommer til mig? See / der ieg hørde din røstis hilsen / da rørde Barnet sig i mit Liff met glæde. Oc o salig est du / som trode / Thi det skal fuldkommis / som dig er sagd aff HERREN. Oc Maria sagde.

Min Siel ophøyer HERREN.

Oc min Aand glæder sig i Gud min Frelsere.

Thi hand haffuer anseet sin elendige Tienerinde / See / her effter skulle alle Børns børn prise mig salig.

Thi hand haffuer giort store ting mod mig / som er mectig / Oc hans Naffn er helligt.

Oc hans Barmhertighed varer vden aff ladelse stedze oc altid / Hoss dem som hannem frøcte.

Hand bruger Mact met sin Arm / Oc atspreder dem som ere Hoffmodige i deris hiertis sind.

Hand støder de Mectige aff stolen / Oc ophøyer de Elendige.

De Hungrige fylder hand met Gaat / Oc lader de Rige tomme.

Hand tencker paa Barmhertighed / Oc hjælper sin Tienere Jsrael op.

90 m hand sagde til vore Fedre / Abraham oc hans Sæd euindelige

Oc Maria bleff hoss hende ved tre maanede / der effter foer hun hiem til bage igen.

Oc Elizabeths tid kom / at hun skulde føde / oc hun fødte en Søn. Oc hendis Nabo oc Slect hørde / at HERREN haffde giort stor Barmhertighed met hende / oc de glædde sig met hende. Oc det hende sig paa den ottende dag / da komme de at omskære Barnet / oc

de kallede hannem effter hans Fader Zacharias. Men hans Moder suarede / oc sagde / Jngendlunde / men hand skal hede Johannes. Oc de sagde til hende / Der er dog ingen i din Slect / som saa kaldis.

Oc de nickede at hans Fader / huorledis hand vilde lade kalde hannem. Oc hand begerede en Taffle / screff oc sagde / Hand heder Johannes. Oc de forundrede sig alle. Oc strax oplodis hans Mund oc hans Tunge / oc hand talede oc prisede Gud. Oc der kom en frøct offuer alle Naboerne / Oc dette som skeet vaar røctedis altsammen paa alle de Jødiske Bierge / oc alle som det hørde / lagde det paa Hierte / oc sagde / Huad ment du / at her skal bliffue aff Barnet? Thi HERRENS Haand vaar met hannem.

Oc hans Fader Zacharias bleff opfyldt met den hellig Aand / spaade / oc sagde:

Loffuit vere HERREN Jsraels Gud / Thi hand haffuer besøct oc forløst sit Folck.

Oc hand haffuer opreyst Salighedsens Horn / J Dauids sin tieneris Huss.

Som hand talede i fordom tid / ved sine hellige Propheters Mund.

At hand vilde frelse oss fra vore fiender / oc fra alle deris haand som oss hade.

Oc beuse vore Fedre Barmhertighed / oc tencke paa sin hellige Pact.

Oc paa den Eed / som hand soer vor Fader Abraham / At giffue oss.

~~At~~ At naa wi vaare forløde aff vore Fienders Haand / skulde wi tiene hannem vden redzel vor Liffs tid.

J Hellighed oc Retferdighed / som hannem er behagelig.

Oc du Barn lille / skalt kaldis den Høystis Prophete / Du skalt gaa frem faar HERREN / at berede hans vey.

Oc at giffue hans Folck Salighedsens forstand / som er i deris synders forladelse.

Ved vor Guds hiertelige Barmhiertighed / ved huilcken Opgangen aff det Høye haffuer besøct oss.

Paa det hand skulde skinne faar dem / som side i mørcke oc i Dødzens skugge / oc vise vore føder paa Fredens vey.

Oc Barnet voxte / oc vaar sterckt i Aanden / oc vaar vdi Ørcken / indtil hand skulde
traade frem faar Jsraels Folck.